AegisLaw

PPWR V PRAXI

26.11.2026, Mgr. Vojtěch Faltus

OBSAH

1. Základní přehled
2. Oblasti dopadu a účinnost
3. Role v dodavatelském řetězci a jejich povinnosti
4. PPWR v praxi
5. Sankce a odpovědnost
6. Shrnutí

PPWR – základní přehled

PPWR

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech, označované jako PPWR (*Packaging and Packaging Waste Regulation*), představuje nový evropský právní rámec upravující požadavky na obaly a nakládání s obalovými odpady.
- PPWR nahrazuje dosavadní směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech. Na rozdíl od směrnice je přímo použitelné ve všech členských státech Evropské unie, což znamená, že jeho ustanovení není nutné převádět do vnitrostátních právních předpisů.
- Nařízení vstoupilo v platnost dne 11. února 2025 a v účinnosti je od 12. srpna 2026. Jednotlivé požadavky však mají odlišné termíny použitelnosti a některé z nich budou nabíhat postupně v následujících letech.
- PPWR upravuje nejen požadavky na složení, vlastnosti a označování obalů, ale také povinnosti hospodářských subjektů, které se podílejí na jejich výrobě, dodávání, dovozu nebo distribuci.
- Součástí nařízení jsou rovněž pravidla týkající se předcházení vzniku obalových odpadů, jejich sběru a zpracování a rozšířené odpovědnosti producentů. Některé technické a administrativní požadavky budou dále upřesněny navazujícími právními akty Evropské komise.

4

PPWR – ROZSAH PŮSOBNOSTI

- PPWR se vztahuje na **všechny obaly** bez ohledu na použitý materiál, jejich původ nebo odvětví, ve kterém jsou používány. Zahrnuje obaly uváděné na trh samostatně i obaly, které jsou součástí balených výrobků.
- Nařízení rozlišuje zejména prodejní, skupinové a přepravní obaly. Jeho působnost zahrnuje rovněž obaly používané při elektronickém obchodování, včetně zásilkových obalů a výplňových materiálů.
- V sektoru doplňků stravy se PPWR vztahuje například na plastové a skleněné dózy, lahvičky, blistry, sáčky, stick packy, kartonové krabičky nebo přepravní obaly používané při distribuci výrobků.
- **Doplňky stravy jsou podle evropské legislativy potravinami, nikoliv léčivými přípravky**. Přestože některé jejich obalové formáty mohou být podobné farmaceutickým obalům, **nelze na ně automaticky uplatňovat výjimky stanovené pro léčivé přípravky.**
- Požadavky PPWR se současně uplatňují vedle dalších právních předpisů, zejména pravidel týkajících se bezpečnosti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami.

5

PPWR – HLAVNÍ OBLASTI REGULACE

- PPWR stanovuje požadavky na složení a bezpečnost obalů, zejména omezení přítomnosti některých nebezpečných látek. Pro sektor doplňků stravy jsou významná především omezení PFAS v obalech určených pro styk s potravinami.
- Významnou oblastí je recyklovatelnost obalů. Nařízení zavádí požadavky na jejich konstrukci umožňující materiálovou recyklaci a postupně také systém hodnocení recyklovatelnosti. Pro vybrané plastové obaly stanovuje minimální podíly recyklovaného materiálu.
- Další požadavky se týkají minimalizace hmotnosti a objemu obalů, omezení zbytečného prázdného prostoru, harmonizovaného označování obalů a opětovného použití vybraných kategorií obalů.
- Vedle technických požadavků na obaly PPWR upravuje také postupy prokazování shody, zpracování technické dokumentace, vystavování EU prohlášení o shodě a povinnosti související s identifikací a sledovatelností obalů.
- Nařízení dále stanovuje povinnosti jednotlivých hospodářských subjektů a pravidla rozšířené odpovědnosti producenta. Rozsah těchto povinností závisí na konkrétní roli společnosti v dodavatelském řetězci, přičemž jedna společnost může současně zastávat více rolí.

6

Oblasti dopadu a účinnost

POŽADAVKY UPLATŇOVANÉ OD 12. SRPNA 2026

- Od 12. srpna 2026 se uplatňují základní povinnosti hospodářských subjektů podle PPWR. Výrobci musí zajistit, aby obaly uváděné na trh splňovaly aktuálně použitelné požadavky nařízení, a prokázat jejich shodu předepsaným postupem.
- Významnou novinkou je povinnost zpracovat technickou dokumentaci a vystavit EU prohlášení o shodě. Dokumentace musí umožňovat posouzení, zda konkrétní obal splňuje požadavky, které se na něj v daném okamžiku vztahují.
- Od stejného data se u obalů určených pro styk s potravinami uplatňují limity pro obsah látek PFAS.
- Výrobci musí rovněž zajistit identifikovatelnost obalů, například prostřednictvím typu, čísla šarže nebo jiného identifikačního prvku. Současně musí být dostupné předepsané identifikační a kontaktní údaje výrobce. Obdobné informační povinnosti se v příslušném rozsahu vztahují také na dovozce.
- Od srpna 2026 se uplatňují také nové povinnosti související s rozšířenou odpovědností producenta. V praxi je proto nezbytné prověřit nejen shodu používaných obalů, ale také určení odpovědných subjektů a nastavení evidence obalů.

8

POSTUPNÁ ÚČINNOST DALŠÍCH POŽADAVKŮ

- Od 12. února 2027 se uplatní omezení používání označení, která informují o plnění povinností rozšířené odpovědnosti producenta. Tato označení budou moci být uváděna pouze prostřednictvím QR kódu nebo jiného standardizovaného digitálního prostředku.
- Nejdříve od 12. srpna 2028 budou obaly muset nést harmonizované označení materiálového složení, které má spotřebitelům usnadnit správné třídění. Přesný termín závisí na přijetí a vstupu příslušných prováděcích aktů v platnost.
- Od roku 2030 budou postupně uplatňovány požadavky na recyklovatelnost obalů podle tříd A, B a C a minimální obsah recyklovaného materiálu ve vybraných plastových obalech. U obou oblastí se počátek použitelnosti může posunout v závislosti na vydání navazujících právních aktů.
- V dalších letech dojde ke zpřísňování požadavků na recyklovatelnost. Od roku 2035 nebo později bude zohledňována recyklovatelnost ve velkém měřítku, od roku 2038 budou uplatňovány přísnější třídy recyklovatelnosti a v roce 2040 se zvýší stanovené cíle pro obsah recyklátu.
- Podle čl. 4 odst. 4 ESPR se požadavky stanovené delegovaným aktem zpravidla začnou uplatňovat nejdříve 18 měsíců po jeho vstupu v platnost. Nařízení však umožňuje odůvodněné výjimky.

9

Role v dodavatelském řetězci a jejich povinnosti

URČENÍ ROLE HOSPODÁŘSKÉHO SUBJEKTU

- PPWR rozlišuje několik kategorií hospodářských subjektů, jejichž povinnosti se liší podle způsobu zapojení do výroby, dodávání, dovozu nebo distribuce obalů a balených výrobků.
- Výrobcem (*manufacturer*) je subjekt, který obaly nebo balené výrobky vyrábí nebo si je nechává navrhnout či vyrobit pod vlastním jménem nebo ochrannou známkou. Výrobce odpovídá především za splnění příslušných požadavků na obal a za prokázání jeho shody.
- Dodavatel (*supplier*) poskytuje obaly nebo obalové materiály a je povinen předávat výrobci informace a dokumentaci potřebné k prokázání jejich shody s PPWR.
- Dovozce (*importer*) je subjekt usazený v Evropské unii, který uvádí na unijní trh obaly pocházející ze třetí země. Distributor (*distributor*) následně zpřístupňuje obaly nebo balené výrobky na trhu, aniž by byl jejich výrobcem nebo dovozcem.
- Samostatnou kategorií je producent (*producer*), na kterého se vztahují povinnosti rozšířené odpovědnosti za obaly (EPR). Jeho vymezení závisí zejména na tom, kdo a na území kterého členského státu poprvé dodává příslušné obaly nebo balené výrobky.
- Jedna společnost může zastávat několik rolí současně. Například český výrobce doplňků stravy může být výrobcem obalů podle PPWR, producentem v České republice a současně dovozcem jiných balených výrobků ze třetích zemí.

11

ROLE V DODAVATELSKÉM ŘETĚZCI – VÝROBCE

- Výrobce odpovídá za to, že obal uvedený na trh splňuje příslušné požadavky stanovené v článcích 5 až 12 PPWR. Před uvedením obalu na trh musí provést nebo zajistit posouzení shody, vypracovat technickou dokumentaci a následně vystavit EU prohlášení o shodě.
- Technická dokumentace musí umožňovat posouzení shody obalu s relevantními požadavky nařízení. Obsahuje zejména identifikaci a popis obalu, informace o jeho konstrukci a použitých materiálech, relevantní výsledky posouzení a analýzu rizik nesouladu.
- Výrobce musí zajistit, aby shoda byla zachována také v rámci sériové výroby. Při změně materiálu, konstrukce obalu nebo použitelných právních požadavků musí posoudit potřebu aktualizace dokumentace a případného nového posouzení shody.
- Technická dokumentace a EU prohlášení o shodě se uchovávají po dobu pěti let u jednorázových obalů a deseti let u opakovaně použitelných obalů od jejich uvedení na trh. Na žádost příslušného orgánu musí výrobce dokumenty zpřístupnit ve stanovené lhůtě.
- V sektoru doplňků stravy může být výrobcem podle PPWR také vlastník značky, který si nechává výrobky a jejich obaly vyrábět externě. Rozhodující není pouze to, kdo obal fyzicky vyrobil, ale také pod čím jménem nebo ochrannou známkou je vyráběn a uváděn na trh.
- PPWR stanovuje zvláštní pravidla pro mikropodniky, která za určitých podmínek přenášejí postavení nebo povinnosti výrobce na dodavatele obalu. Použití těchto pravidel je však nutné posoudit podle konkrétní situace.

12

ROLE V DODAVATELSKÉM ŘETĚZCI – DODAVATEL OBALŮ

- Dodavatelé obalů a obalových materiálů mají podle PPWR povinnost poskytnout výrobci informace a dokumentaci nezbytné k tomu, aby mohl prokázat shodu obalu s příslušnými požadavky nařízení.
- Poskytované podklady musí odpovídat povaze konkrétního obalu. Mohou zahrnovat zejména specifikace použitých materiálů, údaje o jejich složení, výsledky relevantních zkoušek, informace o obsahu regulovaných látek nebo další údaje potřebné pro posouzení shody.
- U obalů určených pro styk s potravinami musí dodavatel v relevantních případech poskytnout rovněž informace a dokumentaci vyžadované souvisejícími právními předpisy. Tyto podklady mohou být důležité například pro prokázání bezpečnosti materiálu při kontaktu s doplňkem stravy.
- Informace a dokumentace se poskytují v papírové nebo elektronické podobě, v jednom nebo více jazycích, které jsou pro výrobce snadno srozumitelné.
- Poskytnutí dokumentace dodavatelem však automaticky nezbavuje výrobce jeho vlastních povinností podle PPWR. Výrobce musí mít k dispozici podklady umožňující prokázat shodu obalu, za který odpovídá.

13

ROLE V DODAVATELSKÉM ŘETĚZCI – DOVOZCE

- Dovozce může uvádět na trh Evropské unie pouze obaly, které splňují příslušné požadavky PPWR. Před uvedením obalu na trh proto musí ověřit, zda výrobce provedl požadované posouzení shody, vypracoval technickou dokumentaci a zajistil splnění předepsaných informačních a identifikačních požadavků.
- Dovozce musí rovněž zajistit uvedení svých identifikačních a kontaktních údajů způsobem stanoveným nařízením. Tyto údaje mají umožnit jeho identifikaci a kontaktování příslušnými orgány.
- Dovozce uchovává kopii EU prohlášení o shodě po dobu pěti let u jednorázových a deseti let u opakovaně použitelných obalů. Současně musí zajistit, aby byla technická dokumentace na požádání dostupná příslušným orgánům.
- Pokud má dovozce důvod se domnívat, že obal není v souladu s PPWR, nesmí jej uvést na trh, dokud nebude zajištěna shoda. Při zjištění nesouladu již uvedeného obalu musí přijmout odpovídající nápravná opatření a za stanovených podmínek informovat příslušné orgány.
- Pokud dovozce uvádí obal na trh pod svým jménem nebo ochrannou známkou nebo jej upravuje způsobem, který může ovlivnit jeho shodu, může se na něj vztahovat také režim povinností výrobce.
- Pro dovozce doplňků stravy to znamená zejména nutnost spolupracovat s výrobci ze třetích zemí a předem zajistit dostupnost podkladů prokazujících shodu použitých obalů.

14

ROLE V DODAVATELSKÉM ŘETĚZCI – DISTRIBUTOR

- Distributor je povinen při zpřístupňování obalů nebo balených výrobků na trhu postupovat s náležitou péčí ve vztahu k požadavkům PPWR. Jeho povinnosti spočívají především v ověření splnění vybraných požadavků před dalším dodáním obalu.
- Distributor musí v příslušném rozsahu ověřit zejména registraci producenta, splnění aktuálně použitelných požadavků na označení obalu a uvedení předepsaných identifikačních údajů výrobce a dovozce.
- Pokud má distributor důvod se domnívat, že obal nesplňuje příslušné požadavky nařízení, nesmí jej dále zpřístupňovat na trhu, dokud nebude zajištěna jeho shoda.
- Zjistí-li distributor nesoulad až u obalu, který již dodal na trh, musí podle okolností zajistit nebo podpořit přijetí potřebných nápravných opatření, případně jeho stažení z trhu či z oběhu.
- Distributor musí rovněž spolupracovat s příslušnými orgány dozoru nad trhem a poskytovat jim informace potřebné k prokázání shody. Podle metodického sdělení českého Ministerstva životního prostředí z října 2026 by měl distributor požadované dokumenty výrobce zpřístupnit do deseti dnů od obdržení žádosti kontrolního orgánu.
- Pokud distributor uvádí obaly pod vlastní značkou nebo je upravuje způsobem, který může ovlivnit jejich shodu, může se podle článku 21 PPWR dostat do postavení výrobce a převzít odpovídající povinnosti.

15

PRODUCENT A ROZŠÍŘENÁ ODPOVĚDNOST ZA OBALY

- Vedle povinností výrobce PPWR samostatně upravuje rozšířenou odpovědnost producenta (*Extended Producer Responsibility – EPR*). Producentem může být podle konkrétní situace výrobce, dovozce nebo distributor, který jako první dodává příslušné obaly nebo balené výrobky na území určitého členského státu.
- Rozšířená odpovědnost producenta zahrnuje zejména financování nakládání s obalovým odpadem, plnění registračních a evidenčních povinností a poskytování požadovaných informací příslušným orgánům nebo organizacím odpovědnosti producentů.
- Určení producenta závisí na konkrétním toku obalů a místě jejich prvního dodání. Zvláštní pravidla se vztahují například na přepravní, servisní a primární výrobní obaly nebo na přeshraniční prodej přímo konečným uživatelům.
- Při prodeji doplňků stravy prostřednictvím e-shopu do jiných členských států proto může vznikat povinnost plnit pravidla EPR také v těchto státech. Samotné splnění povinnosti v České republice nemusí být pro přeshraniční prodej dostačující.
- V České republice byly od 12. srpna 2026 upraveny metodiky evidence obalů v systému EKO-KOM, zejména v návaznosti na nové vymezení producenta a jednotlivých toků obalů.
- Podle metodického sdělení Ministerstva životního prostředí z října 2026 se na povinnosti EPR podle PPWR již nevztahuje dosavadní česká výjimka pro malé množství obalů podle § 15a zákona o obalech. PPWR totiž nestanovuje odpovídající obecnou výjimku založenou na množství obalů a obratu společnosti.

16

PPWR v praxi

PPWR – JAK POSTUPOVAT PŘI PLNĚNÍ POVINNOSTÍ

- Prvním krokem je zmapovat všechny obaly používané společností, včetně prodejních, skupinových, přepravních a e-commerce obalů. U jednotlivých obalů je vhodné evidovat jejich materiálové složení, dodavatele, způsob použití a trhy, na které jsou dodávány.
- Následně je nutné určit postavení společnosti podle PPWR. Společnost musí posoudit, zda u jednotlivých obalů vystupuje jako výrobce, dodavatel, dovozce, distributor nebo producent, případně zda zastává více těchto rolí současně.
- U obalů, za které společnost odpovídá jako výrobce, je potřeba zajistit posouzení shody, technickou dokumentaci a EU prohlášení o shodě. Při tom je nutné vycházet z podkladů poskytovaných dodavateli a zohlednit požadavky aktuálně použitelné pro konkrétní obal.
- Společnosti by měly dále prověřit správnost identifikačních údajů na obalech, nastavení evidence a registrace v rámci EPR a dostupnost dokumentace pro případ kontroly.
- Samostatnou oblastí je příprava na požadavky, které se začnou uplatňovat později. Zejména u plastových dóz, vícevrstvých flexibilních obalů nebo blistrů bude důležité včas posoudit recyklovatelnost, budoucí obsah recyklovaného materiálu a případnou potřebu úpravy obalového řešení.

18

Sankce a odpovědnost

KONTROLA DODRŽOVÁNÍ PPWR A SANKCE

- Dodržování PPWR podléhá dozoru příslušných vnitrostátních orgánů. Kontrola se může zaměřovat zejména na splnění technických požadavků na obaly, dostupnost technické dokumentace, EU prohlášení o shodě, označení obalů a plnění povinností jednotlivých hospodářských subjektů.
- Kontrolní orgány mohou požadovat předložení dokumentace, provádět posouzení konkrétních obalů a v odůvodněných případech ověřovat jejich vlastnosti prostřednictvím zkoušek nebo dalších kontrolních postupů.
- Pokud je zjištěn nesoulad, může být odpovědný hospodářský subjekt vyzván k přijetí nápravných opatření. V závislosti na povaze a závažnosti nesouladu může dojít také k omezení nebo zákazu dodávání obalu na trh, jeho stažení z trhu nebo z oběhu.
- Článek 68 PPWR ukládá členským státům povinnost stanovit pravidla sankcí za porušení nařízení nejpozději do 12. února 2027. Sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující, přičemž konkrétní skutkové podstaty a výše pokut budou vycházet z příslušné vnitrostátní úpravy.
- V České republice je proto vedle samotného PPWR nutné sledovat také související legislativní změny, zejména adaptaci zákona o obalech a vymezení kontrolních pravomocí jednotlivých orgánů.
- Vedle veřejnoprávních důsledků mohou nedostatky v plnění povinností ovlivnit také obchodní vztahy mezi jednotlivými subjekty, zejména v otázkách smluvní odpovědnosti, poskytování dokumentace a náhrady případně vzniklé škody.

20

AegisLaw

Děkujeme za pozornost!

Mgr. Vojtěch Faltus
+420 723 031 357
vojtech.faltus@aegislaw.cz
www.aegislaw.cz